

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA
úsek inšpekčnej činnosti
Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa o vybavenosti učebnicami – dodržiavanie používania učebníc, učebných textov a pracovných zošitov v základných školách na gymnáziách a v stredných odborných školách s vyučovacím jazykom maďarským v školskom roku 2009/2010 v SR

Základné školy

Zistenia vychádzali z inšpekcií realizovaných v **26** základných školách (ZŠ) s vyučovacím jazykom maďarským (VJM) a s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským (VJS/VJM), čo predstavuje 3,6 % z celkového počtu ZŠ s VJM, VJS/VJM v SR. Úloha sa plnila v **22** základných školách (ZŠ) s vyučovacím jazykom maďarským (VJM) a v **4** s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským (VJS/VJM). Z uvedeného počtu bolo **25** štátnych a **1** cirkevná ZŠ, **11** plnoorganizovaných a **15** nepĺnoorganizovaných ZŠ. Cieľom bolo zistiť stav vybavenosti učebnicami – dodržiavania používania učebníc, učebných textov a pracovných zošitov v školách s vyučovacím jazykom maďarským na 1. a 2. stupni ZŠ vo vyučovacom procese. Podkladom na vyhodnotenie tejto úlohy boli zistenia z autodiagnostických dotazníkov v jednotlivých predmetoch, pozorovania na sledovaných hodinách a informácie z rozhovorov s riaditeľmi základných škôl a pedagogickými zamestnancami.

Počas inšpekcií bolo vykonaných **416** hospitácií (maďarský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, matematika, prírodoveda, maďarský jazyk a literatúra, fyzika, telesná výchova, anglický a nemecký jazyk).

Vo všetkých kontrolovaných školách sa používali na 1. aj 2. stupni učebnice, učebné texty a príslušné pracovné zošity schválené Ministerstvom školstva Slovenskej republiky (MŠ SR). Používané učebnice, učebné texty a pracovné zošity obsahovali schvaľovacie doložky MŠ SR vydané na základe odborného posúdenia ich súladu s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania v zmysle školského zákona a v súlade so štátnym vzdelávacím programom.

Podľa vyjadrenia riaditeľov škôl sa vyskytli problémy s distribúciou učebníc a pracovných zošitov. Niektoré objednané tituly neboli dodané v takom počte ako boli objednané, z toho dôvodu nedostali učebnicu všetci žiaci. Objednané učebnice a pracovné zošity prichádzali neskôr, niektoré učebnice a pracovné zošity k termínu vykonania inšpekcií neboli dodané. Chýbali učebnice najmä v 2. ročníku z maďarského jazyka a literatúry, slovenského jazyka a literatúry, matematiky, prírodovedy; v 3. ročníku z vlastivedy; v 5. ročníku učebnice z matematiky, geografie a biológie; v 6. ročníku učebnice z maďarského jazyka a literatúry, matematiky, fyziky a anglického jazyka. Na niektorých školách riešili problém kopírovaním potrebných aktuálnych listov z učebníc pre žiakov. V prípadoch oneskorených dodávok učebníc, učitelia používali aj iné, staršie učebnice, učebné texty a pracovné zošity schválené MŠ SR. Okrem základných učebníc na vyučovanie maďarského jazyka a literatúry sa využívali aj doplnkové pracovné zošity, učebnice a rozprávkové knihy.

Učitelia v školách s VJM na väčšine škôl hodnotili učebnicu slovenského jazyka Ypsilon ako veľmi náročnú.

Záver

Zo zistení z autodiagnostických dotazníkov pre učiteľov, z pozorovaní na hospitovaných hodinách, z rozhovorov s riaditeľmi škôl a učiteľmi vyplýva, že vo všetkých kontrolovaných školách používali učitelia učebnice, učebné texty a pracovné zošity schválené alebo odporúčané MŠ SR. Niektoré školy neboli dostatočne vybavené potrebnými učebnicami napriek tomu, že ich mali objednané. Problémy boli s distribúciou učebníc a pracovných zošitov. Ich dodávka sa do termínu konania tematickej inšpekcie neuskutočnila.

Stredné školy

Úloha sa plnila v rámci tematickej inšpekcie na 3 gymnáziách s vyučovacím jazykom maďarským a v 6 stredných odborných školách (SOŠ) s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. Na získanie informácií o vybavenosti učebnicami, dodržiavaní používania učebníc, učebných textov a pracovných zošitov sa využili autodiagnostické dotazníky zadávané učiteľom a zistenia z hospitácií.

Celkový počet vykonaných hospitácií na gymnáziách bol 50. Vo všetkých kontrolovaných školách používali učitelia v sledovaných predmetoch učebnice, učebné texty a pracovné zošity schválené alebo odporúčané Ministerstvom školstva Slovenskej republiky (MŠ SR). V predmete anglický jazyk – prvý cudzí jazyk, okrem schválených učebníc a pracovných zošitov v 1. až 4. ročníku štvorročného a v 5. až 8. ročníku osemročného vzdelávacieho programu, používali učitelia a žiaci učebnice a pracovné zošity zahraničných vydavateľstiev, ktoré mali odporúčaciu doložku MŠ SR.

V SOŠ sa vykonalo 146 hospitácií. Z hospitácií a z rozhovorov s učiteľmi a žiakmi vyplynulo, že vo vyučovacom procese sa používali učebnice schválené MŠ SR. Vybavenie škôl učebnicami, učebnými textami v triedach s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským pre všeobecnovzdelávacie predmety bolo primerané. Vybavenie učebnicami pre odborné predmety bolo nevyhovujúce nielen v triedach s vyučovacím jazykom maďarským, ale aj s vyučovacím jazykom slovenským, učebnice na tieto predmety boli prevažne zastarané.

Záver

Vo všetkých kontrolovaných školách používali učitelia v sledovaných predmetoch učebnice, učebné texty a pracovné zošity schválené alebo odporúčané MŠ SR.